

Verdsarvskulen Eidsdal – «Verdsarvmiljøet – ein grønare framtid»

Barnesteget	Mellomsteget	Ungdomssteg
<p><i>Aktivitetar:</i></p> <p><u>Berekraftig åtferd/framferd:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gå og sykle til skolen aksjonar • Batteriinnsamling • Søppelsortering • Kompostering 	<p><i>Aktivitetar:</i></p> <p><u>Berekraftig åtferd/framferd:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gå og sykleaksjonar • Søppelsortering • Kompostering • Regnmakarane? (ein av dei, begge?) • Miljøagentane? • Energikamp? <p><u>Rein energi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lære om prinsippa bak vindkraft. Besøke Tafjord kraft. Byggje modeller. Besøke småskalaprodusent. 	<p><i>Aktivitetar:</i></p> <p><u>Berekraftig åtferd/framferd:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gå og sykleaksjonar • Søppelsortering • Kompostering <p><u>Rein energi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lære om prinsippa bak vasskraft. Besøke Tafjord kraft. Byggje modeller. Besøke småskalaprodusent. • Lære om andre formar for rein energi. Til dømes bølgjekraft, jordvarme og solcelle. Kan vi byggje eit mini-anlegg med solcelle til å drive eitt eller anna?
<p><i>Korleis løyse?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arrangere gå og sykle dagar. Auke bevisstgjering rundt det å dele bil? • Fortsetje å samle inn batteri • Fortsetje med søppelsortering. • Få tak i midlar til å byggje ein kompost som alle stega vil nytte. 	<p><i>Korleis løyse?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Som barnesteget. • Legge til rette for fast bruk av ein til to av programma, få det som faste innslag over tid. • Besøke vindmølle. Sjå på teknikken. Prøve å lage mindre modellar. Setje seg inn i problematikken rundt vindmøller. 	<p><i>Korleis løyse?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Som barne- og mellomsteg • Få til eit fast samarbeid med Tafjord kraft. Kanskje dei er villige til noko sponsing? Byggje små og store modellar. Hadde vore artig med noko drevet av solcelle. Mjølkesal eller noko? • Kan det vere ein ide å trekke inn oppgangssager og liknande?

		(Samarbeid med de som lagde saga) På Berge også kvernstein. Kvernhuset er mura av tørr murstein. Mye spesielle bygg på Berge.
Kompetansemål ein kan trekke inn for barnesteget - forenkla	Kompetansemål ein kan trekke inn for mellomsteget - forenkla	Kompetansemål ein kan trekke inn for ungdomssteget - forenkla
	<p>Samfunnsfag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forklare samanhengar mellom naturressursar, næringar, busetnad og levevis • Gjere greie for klima- og vegetasjonssoner i verda og korleis menneske gjer seg nytte av dei • Beskrive korleis produksjon og forbruk kan øydeleggje økosystem og forureine jord, vatn og luft, og drøfte korleis dette kan hindrast og reparerast • Alt som har med metodikk, digitale verktøy og presentasjon å gjøre <p>Naturfag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjere greie for bruken av nokre energikjelder før og nå, og innhente informasjon og statistikk frå ulike kjelder for å beskrive og diskutere mulige konsekvensar av energibruken for miljøet lokalt og globalt • Gjere forsøk med magnetisme og 	<p>Samfunnsfag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Undersøkje og diskutere bruk og misbruk av ressursar, konsekvensar det kan få for miljøet og samfunnet, og konfliktar det kan skape lokalt og globalt • Undersøkje korleis menneske gjer seg nytte av naturgrunnlaget, andre ressursar og teknologi i Noreg og i andre land i verda og drøfte premissar for berekraftig utvikling • Utforske, beskrive og forklare natur- og kulturlandskapet i lokalsamfunnet • Gjere greie for indre og ytre krefter på jorda, rørsler i luftmassane, krinsløpet til vatnet, vær, klima og vegetasjon og drøfte samanhengar mellom natur og samfunn • Gjere greie for teknologiske og samfunnsmessige endringar som følge av den industrielle revolusjonen • Presentere viktige utviklingstrekk i

	<ul style="list-style-type: none"> • elektrisitet og forklare og presentere resultata • Planleggje, lage og teste enkle produkt som gjer bruk av elektrisk energi, og reklamere for ferdig framstilt produkt • Bruke digitale hjelpemiddel til å registrere, gjere om og publisere data frå eksperimentelt arbeid og feltarbeid • Formulere naturfaglige spørsmål om noko eleven lurar på, foreslå moglege forklaringar, lage ein plan og gjennomføre undersøkingar <p>Kunst og handverk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lage enkle bruksformer i ulike material og kunne gjere reie for samanheng mellom idé, val av material, handverksteknikkar, form, farge og funksjon • Montere utstillingar og andre presentasjonar i ulike typar rom • Bruke ulike grafiske teknikkar i eige arbeid <p>Norsk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentere eit fagstoff tilpassa formål og mottakar, med eller utan digitale verktøy • Skrive tekstar med klart uttrykt tema og skape samanheng mellom setningar og avsnitt 	<ul style="list-style-type: none"> • norsk historie på 1800-talet og første halvdelen av 1900-talet og beskrive korleis dei peikar fram mot samfunnet i dag • Alt som går på samfunnsfaglig metode og skriving <p>Naturfag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observere og gje døme på korleis menneskeleg aktivitet har påverka eit naturområde, undersøkje ulike interessegruppars syn på påverknadane og foreslå tiltak som kan verne naturen for framtidige generasjoner • Forklare korleis vi kan produsere elektrisk energi frå fornybare og ikkje-fornybare energikjelder, og diskutere kva miljøeffektar som følgjer med ulike måtar å produsere energi på • Alt om naturvitenskapleg metode og skriving. <p>Kunst og handverk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Byggje og teste bærande konstruksjonar i ulike material • Beskrive livsløpet til eit produkt og vurdere konsekvensar for berekraftig utvikling, miljø og verdiskaping <p>Norsk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alt som har med skriving og presentasjon å gjere.
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Skrive forteljande, beskrivande, reflekterende og argumenterande tekster etter mønster av eksempeltekstar og andre kjelder, og tilpasse eigne tekstar til formål og mottakar • Bruke digitale kjelder og verktøy til å lage samansette tekstar med hyperkopplingar og varierte estetiske virkemiddel <p>KRLE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samtale om aktuelle filosofiske og etiske spørsmål og diskutere utfordringar knytta til temaet natur og miljø <p>Matematikk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dei mål som omhandlar rekning, måling, presentasjon og digitale verktøy 	<p>KRLE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drøfte verdival og aktuelle tema i samfunnet lokalt og globalt: sosialt og økologisk ansvar og teknologiske utfordringar. <p>Matematikk:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alt som har med forbruk, berekningar, rekning og modellar å gjere.
--	---	--